

U.G. 1st Semester Examination - 2020

SANSKRIT
[HONOURS]

Course Code : SANH-CC-T-2

Full Marks : 60

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

*Candidates are required to give their answers in
their own words as far as practicable.*

1. संस्कृत भाषया देवनागरीलिप्या च यथेच्छं दश प्रश्नाः समाधेयाः :
 $2 \times 10 = 20$
- i) सामवेदस्य कति शाख्या श्रूयन्ते? तासु साम्प्रतं कति उपलभ्यन्ते?
 - ii) ऋग्वेदसंहितायां कति सूक्तानि उपलभ्यन्ते? ऋग्वेदस्य शाख्याद्वयस्य नामोल्लेख्यम्।
 - iii) कृष्णयजुर्वेदस्य तादृशनामकरणे कः हेतुः? तत्सभद्वयस्य ब्राह्मणस्य नाम किम्?
 - iv) अथर्ववेदस्य उपनिषद्द्वन्धानां नामानि लेख्यानि।
 - v) निघण्टुः कीदृशः ग्रन्थः? तत्र कति अध्यायाः सन्ति?
 - vi) किं प्रातिशाख्यम्?
 - vii) शूल्वसूत्रं किम्? आपस्तम्बशूल्वसूत्रं केन वेदेन सम्बन्धम्?

- viii) ऋग्वेदीयमन्त्राः कतिभिः छन्देभिः समानाताः? तेषां किं मुख्यं वैशिष्ठ्यम्?
 - ix) पुराणेषु वैष्णवपुराणानि कति सन्ति? तेषां नामानि लेख्यानि।
 - x) रामायणे कः अङ्गी रसः? तत्र कति पद्यानि उपलभ्यन्ते?
 - xi) पाण्डवानामज्ञातवासः महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि उपनिबद्धः? महाभारताश्चितस्य क्षेमेन्द्रविरचितस्य काव्यस्य नाम किम्?
 - xii) कातन्त्रव्याकरणस्य प्रवक्ता कः? अस्य व्याकरणस्य वृत्तिकारस्य नाम किम्?
 - xiii) चार्वाकिदर्शनस्य प्रवक्ता कः? अस्य दर्शनस्य प्रामाणिकस्यैकस्य ग्रन्थस्य नाम लिखत।
 - xiv) भरतस्य नाट्यशस्त्रे कति अध्याया विद्यन्ते? तत्र रससूत्रं कस्मिन् अध्याये वर्तते?
 - xv) ध्वनिवादस्य मुख्यो ग्रन्थः क? तस्य प्रसिद्धायाः टीकाया नाम किम्?
2. Write short notes on any **four** of the following in Sanskrit or Bengali or English language: $5 \times 4 = 20$
(अधोधृतेषु विषयेषु चतुर आश्रित्य सुरागिरा वा वड्गभाषया वा आङ्गलभाषया वा संक्षेपलेखः लेख्यः)
- i) रामायणाश्रितानि महाकाव्यानि।
 - ii) संस्कृतसाहित्ये पुराणानां प्रभावः।
 - iii) ज्योतिषम्।
 - iv) ऋग्वेदे दार्शनिकसूक्तानि।

- v) आरण्यकम्।
 - vi) अग्निपुराणम्।
 - vii) श्रीमद्भगवद्गीता।
 - viii) पुराणस्य पञ्चलक्षणम्
3. Answer any **two** of the following selecting at least one from each group: (One must be written in Sanskrit and Devanagari Script) $10 \times 2 = 20$
- द्वयोः:** विभागयोरन्यतरादवश्यमेकः प्रश्नः समाधेयः (प्रश्नयोर्यथेच्छमेकं देवगिरा देवनागरीलिप्या च समाधेहि)

GROUP-A

- i) महाभारते कति पर्वाणि सन्ति ? तेषां नामानि लेख्यानि। भारतीये साहित्ये धर्मे च महाभारतस्य प्रभावमाख्यात। $1+2+7$
- ii) रामायणस्य भारतीयसंस्कृतौ प्रभावः प्रख्यापनीयः।

GROUP-B

- iii) Discuss in brief the Social status of women reflected in Veda.
वेदे प्रतिविम्बिता नारीणां सामाजिकी मर्यादा संक्षेपत आलोचनीया।
 - iv) Discuss in brief the वेदाङ्गानि.
वेदाङ्गानि संक्षेपेण आलोचयत।
-